

ПЕТРО МІРЧУК

"З МОГО ДУХА ПЕЧАТТЮ"

У 25-ЛІТТЯ БОРОТЬБИ ОУН

Організація Оборони Чотирьох Свобід України —
Ліга Визволення України

Нью Йорк

1954.

Торонто

ПЕТРО МІРЧУК

"З МОГО ДУХА ПЕЧАТТЮ"

У 25-ЛІТТЯ БОРОТЬБИ ОУН

Організація Оборони Чотирьох Свобід України —
Ліга Визволення України

Нью Йорк

1954.

Торонто

КОЛИ І ЯК ЗРОДИВСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ

Цього року минуло 25 літ, коли Конгрес Українських Націоналістів, що відбувався в днях 28 січня — 3 лютого 1929 року у Відні, покликав до життя Організацію Українських Націоналістів — ОУН. Але Постання ОУН не було початком українського націоналізму як руху і як ідеології ані навіть, як оформленої політичної організації. Це було тільки надання організаційних рямців націоналістичному рухові, відповідно до нових політичних умовин для революційної боротьби за відновлення самостійної Української Держави і за свободний ріст української Держави.

Український націоналізм є таким давнім, як давньою є українська нація, і зродився він в початках її боротьби за основи свого буття. Українська ж нація з її суспільно-політичною структурою, покладеною нашими предками в основу творення української держави, як відомо, сформувалася вже в заранні постання Київсько-Руської Княжої Держави. І тому сам український націоналізм існує й діє вже більше як тисячу років. Факт, що наукове окреслення „націоналізм” є зовсім молоде, не має тут найменшого значення так, як, наприклад, для постання й існування релігій не має ніякого значення встановлення наукового окреслення „релігія”.

В різних часах націоналізм проявляв себе різно. В час державности він діяв як змаг за розбудову всіх ділянок національного життя і творчого вияву всіх національних сил. В час поневолення — це було усвідомлення собі цілей та шукання шляхів до повернення національної суверенности, тобто це був вияв націоналізму у формі і д е о л о г і ї, а за тим прийшло оформлювання політичних організацій для боротьби за здійснення

національних ідеалів, тобто вияв націоналізму у формі політичного руху. Та суть українського націоналізму була завжди та сама, — це була боротьба за створення умов і форм, в яких українська нація могла б вільно розвиватися, отже, в першу чергу — боротьба за здобуття, закріплення й розбудову Української Самостійної Держави, яка служила б інтересам цілої нації і людині в ній.

Про це виразно говорять патріотичні заклики в лицарських поемах княжої Руси-України, в літописах княжої й козацької доби, в проповідях українських церковних достойників усіх часів та в писаннях політичних письменників і діячів від найдавніших часів. Здоровий дух українського націоналізму говорить устами автора „Слова о полку Ігоревім”, що закликає всіх українців одностайне стати проти нашого національного ворога „за землю руську” і засуджує княжі міжусобиці й свари, як перед тим говорив устами дружинників Святослава Завойовника, що „лучче ж нам порубаним бути, ніж землю руську посоромити”. Здоровий дух українського націоналізму вів козацьке лицарство в бій „за нашу правду і за нашу віру” під проводом кошових отаманів — проти татар і турків, під проводом Павлюка, Остриниці, Наливайка, Хмельницького, Залізняка і Гонти — проти польських наїзників та під проводом Виговського й великого Мазепи проти московських гнобителів. А в час великої неволі він, здоровий дух українського націоналізму, озивався зі сторінок підпільно поширюваної „Історії Русів”, пригадуючи українському народові, „хто ми, чії сини; яких батьків, ким, за що закуті”, щоб після полум’яним покликом Шевченкового „Послання” і „Заповіту” засурмити до нового походу: „Вставайте, кайдани порвіте і вражою, злою кров’ю волю окропіте!”

Княжі дружинники, і козаки, і гайдамаки, як і сучасні українські революціонери, йдучи в бій за землю руську, за Україну, знали, що вони борються не за інтереси царя-самодержця, ні за інтереси однієї шляхетської верстви, а за національну правду, за інтереси всієї україн-

ської нації. Якщо дух часу і знаходив якийсь відблиск в житті українського народу даної епохи, то незаперечним залишається факт, що українське правосуддя не узаконювало ніколи беззаконня шляхетської чи дворянської сваволі. Предметом опіки Української Держави були завжди всі верстви українського народу; станові привілеї, чи обмеження не замикали ніколи в Українській Державі перед українською людиною будь-якої верстви доступу до шкіл, до науки, до війська, до державних станів, до свободної суспільної, політичної чи господарської діяльності. В найдавніших часах української державності Ольга, дочка рибалки, стала дружиною князя Руси-України, а по його смерті й княгинею-володаркою.

Таке соціальне розуміння нації, як органічної спільноти рівноправних всіх верств українського народу приたまанне й добі козаччини. Вислів цьому дає й Шевченко, який рішуче відкидає пропаговану тоді боротьбу клас і закликає всі верстви українського народу: „Обніміться, брати мої,... нехай мати усміхнеться”. Бо ж кожна українська людина — дитина тієї самої матері України, з тими самими правами й обов'язками супроти неї.

Оцей здоровий дух тисячолітнього українського націоналізму покликав до життя і новітнє організаційне та ідеологічне його оформлення — Організацію Українських Націоналістів — ОУН, яка, нав'язуючи до здорової традиції княжої, казацької і новітньої доби Української Державності, поклала у зміст своїх змагань відвічні істини й ідеали українського націоналізму. В них, в цих істинах, добро, як вихідне заложення й мета кожної нашої діяльності і незламна безкомпромісова боротьба за Самостійну Соборну Українську Державу, що є передумовою свободного розвою української нації. І тому ОУН — це, якщо говорити про новітні часи, виконавець заповіту великого національного генія, Тараса Шевченка, реалізатор великої ідеї Миколи Міхновського, першого творця новітніх націоналістичних організацій.

І тільки наші національні вороги, які пробують заперечити навіть існування української нації, намагаються представити український націоналізм, як пересадження на український ґрунт гітлерівського націонал-соціалізму чи теж італійського фашизму. При цьому вони свідомо користуються засобом брехні, згідно з повчанням Леніна, який твердив, що в політичній боротьбі треба повторювати вигідну для себе брехню вперто, послідовно й довго, поки її не почнуть уважати правдою. Цю брудну кампанію наших національних ворогів проти українського націоналізму з метою компромітувати його в очах своїх, і, головню, чужих завзято підтримує горстка українських соціалістів, які думають тим способом відвернути увагу українського загалу від факту, що це саме вони, в протигагу національній ідеї, намагалися й намагаються пересадити на український ґрунт **чужі** українській духовості „ідеї” клясової боротьби, з диктатурою пролетаріату, як рушійної сили суспільного розвитку, що в практиці означає диктатуру горстки соціалістичних партайманів, нігілізм та моральне й політичне обеззброєння української нації. Для думаючої людини такі закиди українському націоналізмові є очевидно нісенітницею. Бо хіба ж може розумна людина повірити в те, що Микола Міхновський, Тарас Шевченко; автор „Історії Русів”, Залізняк, Мазепа, Хмельницький — наслідували Гітлера, чи Муссоліні?

Ідеологія Організації Українських Націоналістів та зміст і характер її боротьби на протязі двадцяти п'яти років переконують, що ОУН — новітнє ідеологічне й організаційне оформлення тисячолітнього українського націоналізму, що націоналізм невід'ємний від розвитку і боротьби української нації за підстави свого творчого державного буття.

РЕВОЛЮЦІЯ ДО ПЕРЕМОГИ

Від закінчення першої світової війни минало десять літ. Хоч мирові договори, що були укладені після війни, не розв'язали низки проблем та залишили чимало запальних місць, а проте всі позначки вказували, що в міжнародній політиці почався період довготривалого миру. В обличчі цього революційна дія УВО видавалася декому заважкою пробою для українського поневоленого люду і через те — недоцільною. Але так здавалося лише, так званім, „реальним політикам”, яким тягар революційної боротьби був заважкий і тому вони стали проповідувати конечність примирення з фактом включення українських територій до чужих держав, як їх складових частин і „конструктивну” працю на користь українського народу шляхом розбудови господарського й культурного життя. Українські революціонери думали інакше, бо й інакше оцінювали тенденції розвою міжнародньої політики. Проаналізувавши ситуацію, вони прийшли до висновку, що революційну дію УВО треба не ліквідувати, не звужувати, але поширити її й поглибити. Опортуністичній концепції „реальної політики” вони протиставляють визвольну політику з концепцією „всеохоплюючої революції до перемоги”, тобто революційної боротьби надовший протяг часу. Не коритись злій долі, а революційно, при допомозі різних політичних акцій пригадувати всім, що окупація українських земель протиприродна і з нею український нарід ніколи не примириться. А перед українським народом розкривати дійсну, основну причину соціальної нужди й політичної безпросвітності: національне поневолення. Вказувати, що вихід з цього — відновлення Самостійної Соборної Української Держави та мобілізувати весь український народ політично й морально до безкомпромісової боротьби за неї, підготовляючи його до остаточного зриву.

Так, у висліді цих міркувань, прийшло до створення Організацій Українських Націоналістів, — ОУН, в якій УВО злилася разом з іншими націоналістичними організа-

ціями — Союзом Української Націоналістичної Молоді, Легією Українських Націоналістів і ін. Бойову революційну діяльність УВО доповнено, поширено.

БОЙОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Найбільше уваги звертала ОУН на себе серед своїх і чужих своєю **бойовою** діяльністю. Часто вживаною формою тієї діяльності були — „екси” — експропріаційні напади боївків ОУН на польські поштові уряди, що їх інтенцією було демонстративне відібрання в польського уряду пограбованого ним в українського населення добра. Побіч цього переводить ОУН низку вдалих атентатів на представників польської окупаційної влади, що з них найголоснішими були вбивство польського міністра Голуфка, вбивство польського міністра Перацького і вбивство комісара польської поліції Чеховського.

Але перебрана від УВО бойова діяльність ОУН була не самоціллю, а тільки засобом. Засобом насамперед політичної **пропаганди української справи**. Кожна акція відбивалася голосним відгомонам в пресі не тільки в Польщі, але й далеко поза її кордонами. На політичні процеси, на яких **суджені українські революціонери з'ясовували причини і ціль боротьби ОУН**, приїздили кореспонденти закордонних часописів і інформували про все те світ, знайомлячи його з українською проблемою. Гідна постава боївників і їхня безмежна відданість справі визволення України з'єднували пошану й симпатію всього культурного світу до українського народу для його боротьби за свої права.

ІДЕЙНО-ПОЛІТИЧНЕ ВІДРОДЖЕННЯ.

Разом з бойовою діяльністю проти окупантів веде ОУН інтенсивну діяльність в ділянці ідейно-політичного відродження українського народу. Свое існування починає ОУН схваленням ідеології й програми, що визнача-

ють не тільки напрямні діяльності ОУН, але й ціль та шляхи боротьби українського народу. Ідеологія ОУН привертає природню, здорову гієрархію вартостей. На першому місці ОУН знову ставить добро всієї Української Нації; передумовою вільного розвою нації як цілоти й кожної її складової частини ставить національну суверенність, що її може запевнити тільки Українська Самостійна Соборна Держава, а шляхом до її здобуття визнає ОУН — національну революцію.

Це, очевидно, було рішучим запереченням соціалістичних доктрин про „пережиток націоналізмів”; „інтернаціональну солідарність пролетаріату” і „примат класових інтересів”, як теж і всяких політичних концепцій легалізму. Тому ОУН виповідає відверту ідейно-політичну війну обом тим напрямкам. ОУН демаскує „український” соціалізм, вказуючи на роботу українських соціалістів під час визвольних змагань, які в переломовий час історичних рішень заколисували український нарід дурманом соціалістичного пацифізму, демобілізуючи українське воєцтво висміюванням збройної боротьбу за національну суверенність. Демобілізували народні маси демагогією „пролетарської революції” і розкладали основи державного будівництва примітивізмом партійної комісарщини, облегчуючи тим шлях в Україну московським червоним імперіялістам. ОУН вказує на жахливі наслідки наївного братання українського пролетаріату з московським, — на винищення голодовою смертю мільйонів українських селян і робітників, коли московські пролетарі в Московщині не відчували браку хліба. ОУН вказувала на розстріл українських пролетарських поетів, письменників і науковців за „український націоналістичний патріотизм” в той час, коли московський не то націоналізм, а шовінізм буйно процвітав під дбайливою опікою московських керівників „диктатури пролетаріату”, вважаючись суттю „советського патріотизму”. А в Західній Україні вказувала ОУН на практичний ефект соціальних реформ, переведених в умовинах національного поневолення: Польські соціалісти, для посилення окупаційної системи, переводя-

чи парцеляцію панських фільварків на українських землях, спроваджували польських колоністів, у висліді чого на місце одного польського пана приходило кількасот польських „пролетарів”, що збільшувало економічну нужду українського селянина. Все це доводило безглуздя й небезпеку соціалістичного дурману, — заперечування повної залежності економічного стану від національної незалежності народу та ставлення „класових інтересів” на першому місці.

Так само рішуче розкривала ОУН перед українським загалом безглуздя й небезпеку для нас самих від усяких політичних концепцій „легалізму” й угоди́вства, спертих на наївному хитруванні, що, мовляв, окупанта можна перехитрити і в легальних рямцях УСССР та польської держави, „позитивною” працею розбудувати українське національне життя й поволі, етапами, легально дійти до національної державної суверенності. ОУН вказувала українському народові на сумну долю „українізації” в УСССР і її репрезентатів — шумськістів, хвильовістів і галицьких Крушельницьких та на факт, що в Західній Україні, не зважаючи на інтенсивну працю УНДО й інших українських легалістичних партій, польський уряд ні трохи не поступається, а, навпаки, з кожним роком більше заковує український нарі́д в кайдани „законних” заборон і поліційного терору.

Презентуючи українському народові на тлі цього свою ідеологію, програму й тактику боротьби, ОУН пригадувала, що тільки повна національно-державна суверенність дає змогу розв’язувати всі інші проблеми соціального життя і що єдино успішною тактикою боротьби з окупантом за національні права є — революція.

ПЕРЕРОДЖЕННЯ НАЦІЇ

Націоналістична ідеологія й революційно-бойова дія були основою для здійснення третього завдання, що його поставила перед собою ОУН, — морально-психічного переродження української нації з народу мучеників у нарі́д

героїв-борців, чи, вірніше кажучи, відродження в українському народі тих прикмет героїчного активізму, що ними він визначався за княжої й козацької доби й що їх приспала в українській духовості довговічна важка неволя. ОУН не обмежується включенням **одиниць**, здібних до жертвенної, героїчної акції, поволі й послідовно включає в активну революційну боротьбу найширші кола українського загалу. В організованих ОУН масових акціях, — протиколонізаційній, шкільній, вшануванні пам'яті національних героїв та в політичних демонстраціях, — все більше, численніше й рішучіше ангажується українська молодь, селяни, робітники й інтелігенція. На заклик ОУН палити оселі й майно польських зайд-колоністів, що пограбували в українського селянина землю, спалахували ночами пожежі і в найглухіших закутках Західної України, де, здавалось, не скоро промостить собі шлях будь-яка політична думка. Дика реакція польського окупанта у формі варварської пацифікації не залякала українську спільноту, а навпаки, ще більш активізувала її, гартувала й освідомлювала, напоюючи ненавистю до окупанта. В шкільній акції взяла масово участь українська шкільна молодь, усвідомлюючи собі природність права на свободний розвій національної науки й культури та безправ'я ворожих заборон і варварських метод безпросвітності й денаціоналізації, вживаних польським окупантом. З низів, з рядів українського селянства й робітництва виходили герої революції типу Данилишина й Біласа, що вміли карати смертю ворога за його злочин супроти українського народу, а самі перед смертю заявляли гордо: „Ми жалуємо тільки одного: що не зможемо ще раз згинутися за Україну!” На вістку про їхню смерть дзвонили дзвони по всіх українських церквах, їхня геройська смерть мобілізувала найширші маси й запалювала їх завзяттям боротьби. На місце упавших в бою ставали в революційні лави тисячі нових борців. У масових демонстраціях, улаштовуваних по всіх містах Західної України, окупованої Польщею, з приводу подій в Карпатській Україні, тисячі українських селян маніфестували свою

солідарність з боротьбою закарпатських братів за свободу, вибиваючи селянськими орчиками й люшнями багнеті з рук переляканих польських поліцаїв.

На місце пасивного мучеництва приходив у висліді дії ОУН активізм боротьби всього народу.

У зв'язку з діяльністю ОУН голосним стало питання моралі, що її проповідувала ОУН. Українські націоналісти відкидали, пришеплювану народові всякими угодівцями й опортуністами та боронену ними „мораль” раба, яка забороняла йому відповідати ударом на удар і, замість того, наказувала гнутись перед польським паном, слухати наказів окупаційної „влади” і тихенько плакати на свою долю. Цій „моралі” раба, ОУН протиставить **мораль революціонера**, сперту на словах Христа: „Не мир, а меч приніс я вам!” Проповідувана націоналістами мораль базувалась на глибокій любові до народу, ідейності, патріотизмі й готовості боротись за правду й волю. „Бо чи ж може бути більша любов від тієї, коли хтось душу свою віддає за друзів своїх” — говорив Христос.

Той самий характер мала боротьба ОУН „за зуби й пазурі нації”, — боротьба за те, щоб на місце соціалістично-нігілістичної розгнузданости, рабського почуття національної меншовартости й безвольного примітивізму повернути почуття національної гідности, свідоме воле-спрямування, лицарський гарт духа, твердість характеру й принципову безкомпромісовість у боротьбі за національні ідеали.

Це була боротьба ОУН за відновлення (регенерацію) в українському народові прикмет, які мусить мати нація, що хоче і вміє бути вільною і суверенною.

ПРОТИ КОЖНОГО ОКУПАНТА

Вимога повної національно-державної суверенности виключає компроміс і співпрацю з будь-яким окупантом, Цей логічний принцип послідовно зберігає ОУН в пристосуванні до кожної частини українських земель і у відношенні до кожного окупанта. Від самого початку свого

існування і своєї боротьби ОУН рішуче відкидає всякі політичні спекуляції того роду, щоб співпрацювати з одним окупантом України, або її частини, для побороення другого. В перших роках боротьби ОУН це відносилось до широко поширеного серед політичних кругів совето-фільства, яке виправдувано мудруванням, що ми не в силі боротися проти всіх окупантів і тому є доцільно співпрацювати з советським окупантом, щоб зліквідувати польського.

ОУН виповідає війну всім окупантам України і мобілізує народ на безкомпромісову боротьбу з **кожним** поневолювачем. Для підкреслення цього ОУН зводить відвертий переможний бій з КПЗУ та організує бойовий захід на советський консулят у Львові.

Так приймає ОУН і нових окупантів, що простягли свої руки по українські землі. І коли весною 1939 р. над відродженою Карпатською Україною, що стала до нового, вільного життя, нависла загроза мадярської окупації, ОУН закликала населення Карпатської України до спротиву, до збройної боротьби в обороні волі. Члени ОУН стають першими в збройні лави Карпатської Січі. Неусграшними синами Срібної Землі пліч-о-пліч зі своїми братами, що прибули з Галичини, Буковини та інших частин України, заслонюють мадярським ордам путь в Карпатську Україну. Геройська постава нової української людини зацікавила світ і затривожила Сталіна, який добре здавав собі справу, що річ не в висліді бою за найменшу і найдалі висунену частину української землі, але — в поставі тієї української людини, яка, здавалось, ще вчора була мовчазним слухняним рабом. Вороги зрозуміли, що тією самою мовою може завтра заговорити до них нова українська людина в Києві, Харкові, на Донбасі.

І, нового окупанта всіх українських земель 1941 р., брунатну Німеччину, ОУН приймає боротьбою, відкидаючи переконування горстки т. зв. „реальних політиків”, що український нарід повинен іти з німцями, щоб знищити большевизм. ОУН стоїть на становищі, що українському народові треба не зміни окупанта, але — волі,

тому й ставить брунатно-німецького окупанта нарівні з червоно-московським, виповідає йому безкомпромісову боротьбу й закликає до неї весь український нарід.

Збройним спротивом і революційною боротьбою зустрічає ОУН в 1944 р. і большевиків, що повертаються в Україну. Цю боротьбу веде ОУН вже десятий рік, по сьогодні.

Численні жертви, зложені добровільно найкращими членами ОУН для скріплення принципу, створили ясний дороговказ на шляху до волі. Вони пригадували українському народові й пригадуватимуть йому аж до моменту остаточної перемоги, що дійсна свобода і незалежність здобувається тільки боротьбою проти кожного окупанта.

АКТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Розвал Польщі в 1939 р. і прихід в Західню Україну більшовиків привели до самоліквідації всіх українських легалістичних партій. Вже в перших днях большевицької окупації проводи тих партій з власної ініціативи прийняли постанову про розв'язання своїх партій. На полі бою залишалася й далі єдина ОУН.

Німців, що прийшли в Україну літом 1941 р., зустрічав український загаль, як своїх союзників у боротьбі з большевизмом, повний надії, що німці дадуть нам підмогу в наших національно-державницьких змаганнях. Цю надію піддержувала свідомо своєю пропагандою згадувана горстка емігрантських „реальних політиків”, що разом з німцями поверталися в Україну. Але ці надії були зовсім невинуватені, бо німці йшли в Україну, згідно з своїми плянами, не як союзники, а як нові окупанти. Постала грізна небезпека, що „реальні політики” тепер, як чверть століття перед тим „поступові соціалісти”, облудними фразами й фальшивими обіцянками присплять політичну сторожкість українського народу і зведуть його з правильного шляху боротьби за відновлення української державности на шлях несвідомого вислужування чужому ім-

періялізмові. Правда, ситуація в 1941 р. була зовсім не та, що 1917 р., — тепер вона була надзвичайно важка і зовсім несприятлива для українських державницьких змагань. Але конечність заманіфестувати дійсну волю українського народу перед світом і перед історією в цьому моменті історії була не меншою, а може ще й більшою, як у 1917 р.

Тому й приходить з ініціативи ОУН до проголошення в дні 30 червня 1941 р. у Львові Відновлення Української Державности. Цим актом вказано всьому українському народові ще раз ціль його політичних змагань. А німців змушено вже в перших днях побуту в Україні розкрити перед українським загалом свої дійсні пляни окупанта і поневолювача, побіч московсько-большевицького.

ПОШИРЕННЯ СІТКИ ОУН НА ОСУЗ

ОУН це організація всеукраїнська, соборницька. Тому від самих початків існування й дії ОУН її Провід звертає належну увагу на розбудову організаційної сітки на всіх теренах України. Сіткою ОУН покриває полк. Є. Коновалець і осередні та східні українські землі під большевицькою окупацією. Тільки ж, само-собою, в підбольшевицьких умовах безоглядного терору й до мистецтва доведеної провокації не було можливим розбудувати сітку ОУН так, як на західних українських землях.

Інші умовини заіснували на осередніх і східних українських землях після втечі большевиків і приходу німецької окупації. До використання цього моменту приготувилась ОУН заздалегіть і, згідно з детально розробленим пляном, в 1941 р. вже в перших днях німецько-большевицької війни вирушають на схід **Похідні Групи ОУН** силою ок. 1000 членів. Учасники тієї акції розійшлись по широких просторах середньої і східної України, ввійшли в контакт з місцевими українськими патріотами, виявили ідейно-моральну єдність ОУН з українським народом і — в скорому часі сітка ОУН на осередніх і східних

українських землях поширюється й міцніє. В її проводі стають звичайно місцеві молоді інтелігенти-революціонери, що своїм розмахом праці, ідейністю, відданістю справі й видержливістю вповні дорівнюють давнім, випробуваним членам ОУН. Це доводить багато з них своєю героїською смертю, як от інж. Сергій Шерстюк, уродженець Харківщини, окружний Провідник ОУН в Кривому Розі.

Активна протинімецька і протибольшевицька революційна боротьба ОУН за Українську Самостійну Соборну Державу єднає в одних організаційних лавах українських патріотів революціонерів з над Дністра, Тиси, Черемоша, з такими ж українськими патріотами революціонерами з над Дніпра, Богу, Дінця, Дону й з над Чорного Моря.

ВЛАСНІ СИЛИ НАРОДУ

На кого і на що треба було спертися, коли в зударі на життя і смерть двох найбільших європейських потуг, нацистівської Німеччини й большевицької Москви, український нарід повинен був, на заклик ОУН, не тільки не шукати захисту в котрогось з них і не залишатись німим глядачем, а виступати в бій проти обох потуг? Концепційна відповідь ОУН звучала: **в боротьби проти обох окупантів нам треба спертися на власні сили нашого народу.**

Реалізуючи цю концепцію, ОУН ініціює постановня збройних відділів Української Повстанської Армії, що спрямовують свої збройні акції в боротьбі українського населення проти обох окупантів. З невеликих збройних боївок ОУН дуже швидко виростає УПА — міцне збройне рамя всього українського народу, завдаючи болючих ударів наїзникам. ОУН, заініціювавши УПА, творить своїми кадрами її хребет і унапрямлює політичну боротьбу тієї УПА. В найважчих умовинах УПА видержала найлютіші і найбільш підступні удари двох могутніх окупантів України і бореться далі. В цій боротьбі УПА ліквідувала шефа гітлерівського СА, одного з найближчих співро-

бітників Гітлера Люце в травні 1943 р., большевицького командира „першого українського фронту” маршала Ватутіна, в березні 1944 р., міністра військових справ комуністичної Польщі ген. Сверчевського в березні 1947 р.

Про вклад ОУН у справу творення і розбудови УПА пише в органі проводу ОУН на українських землях один із провідних публіцистів підпілля: „ОУН, керована С. Бандерою, зразу ж приступила до рішучої боротьби проти нових загарбників, закликаючи до неї весь народ... Починаючи з другої половини 1942 р., ця боротьба вилилася на протязі 1943 р. у форми боротьби УПА. ОУН, таким чином, своєю революційною боротьбою проти гітлерівських загарбників створила політичні передумови для виникнення УПА.

„ОУН обґрунтовувала політичну доцільність творення УПА, вона політично захистила УПА”.

„Тільки ОУН могла розв'язати і дійсно розв'язала питання фахових командирських сил для УПА... ОУН послала в рядовий склад УПА велику частину своїх кадрів. Ці кадри скріпили УПА своїми високими ідейно-моральними вартостями, стали її моральним хребтом. Вони допомагали УПА засвоїти собі той високогероїчний стиль, яким вона відзначається досьогодні (не здаватися в полон, не капітулювати). І завдяки якому УПА здобула собі безсмертну славу.”

„ОУН являє собою ініціатора проекту рейду УПА на чужі землі для популяризації нашої боротьби”.

„ОУН, отже, являє собою ініціатора і організатора УПА”. (А. Осипенко: „Вклад ОУН у справу творення і розбудови УПА, „Осередок пропаганди і інформації при проводі ОУН”, травень 1948 р.).

Орієнтацію на власні сили народу ставить ОУН в основу боротьби українського підпілля проти большевицького окупанта і по закінченні другої світової війни. Це зберігає ОУН від будь-якого потрясання із-за факту капітуляції Німеччини і братання західних держав з ССРСР, густо квітчаного найщирішими запевненнями західних держав у вічній дружбі з ССРСР. Боротьба ОУН і з нею всьо-

го українського підпілля, керована **українською рацією** і сперта на власні сили українського народу, ведеться безперервно далі.

Орієнтацію на власні сили народу ставить ОУН теж в основу політичної дії на **міжнародному відтинку**. ОУН не відкидає співпраці з іншими народами, заінтересованими у знищенні московського імперіялізму і використанні догідної міжнародної ситуації, навпаки, звертає на ці моменти дуже пильну увагу, але, — узалежнює не українську справу і нашу боротьбу від зовнішньої допомоги і природної міжнародної ситуації, **а зовнішню допомогу і використання міжнародної ситуації узалежнює від української національно-державної рації і від інтересів нашої визвольної боротьби.**

ЗА НОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ЛАД СВІТУ

Боротьба ОУН проти двох могутніх окупантів України під час другої світової війни абсорбувала всі її сили. І все таки ОУН, ведучи боротьбу за національно-державне визволення українського народу, не залишає поза своєю увагою й важливого питання політичної побудови **міжнародного ладу в світі**. Вже Другий Великий Збір ОУН в 1941 р. розглядає це питання і ставить в основу політичного ладу світу велику ідею: „Свобода Народам”! А Друга і Третя Конференції ОУН та Третій Надзвичайний Великий Збір ОУН, що відбулася в умовах важкої боротьби проти німецького і московського окупантів, уточнюють цю найбільш справедливу й передову концепцію так:

„Реакційним і протинароднім плямам московських і німецьких імперіялістів ми протиставляємо **ідею самостійних національних держав усіх народів на їхніх етнографічних територіях, як найбільш прогресивну сучасної епохи, ідею ладу, спертого на принципах свободи народів і людини, ідею, що єдина може запевнити свободу розвою всіх народів і забезпечити їх перед небезпекою нових імперіялістичних воєн.**”

Реалізуючи цю концепцію, ОУН разом з УПА ініціюють скликання **Першої Конференції Поневолених Народів Сходу Європи і Азії**, що відбулась в Україні під збройною охороною відділів УПА в днях 21-22 листопада 1943 р. Завершенням цієї акції було створення **Антибольшевицького Бльоку Народів — АБН**.

На українському відтинку політичне оформлення революційно-визвольної боротьби завершується створенням у липні 1944 р. підпільного парламенту і революційного уряду України — **УГВР, Української Головної Визвольної Ради**. Про ролі УГВР пише згаданий публіцист українського підпілля на Рідних Землях:

„В рамках УГВР на плечі ОУН падає основна відповідальність за долю УПА в силу того факту, що з 1944 р., з хвилиною нової повної окупації України російсько-більшевицькими імперіялістами, ОУН, керована С. Бандерою, лишилася єдиною активною діючою масовою політичною силою на українських землях. Тільки ОУН і УПА лишилися разом з народом, щоб ділити з ним спільне горе, поневолення і боротися за визволення.”

„ДЛЯ НАС НЕМА СЛОВА КАПІТУЛЮВАТИ!”

Коли в березні 1938 р., в обличчі наїзду мадярських військ на Карпатську Україну, з благословення Гітлера і Муссоліні, німецький консул передавав головному командувачеві оборони Карпатської України полк. Колодзінському-Гузареви пораду капітулювати перед мадярами, бо всякий спротив безвиглядний, визначний член ОУН відповів йому: „У словнику політичної дії українського націоналіста немає слова капітулювати!” І полк. Колодзінський не скапітулював, а видержав на своєму пості в боротьбі аж до своєї смерті.

„Не капітулювати!” — було основним і непорушним принципом боротьби ОУН в усіх умовах і за весь час 25-річного існування. ОУН не скапітулювала ні перед більшовиками восени 1939 р., ні перед німцями в 1941-44 рр., ні перед безвиглядністю положення після перемо-

ги большевиків над Німеччиною 1944 р. ОУН залишилася на полі бою.

„З МОГО ДУХА ПЕЧАТТЮ“!

Такий ось дійовий шлях ОУН, Організації Українських Націоналістів, що його пройшла вона за 25 років свого існування; такий зміст і такі форми її безперервної, безкомпромісової боротьби за основи буття і розвою Української Нації, за Українську Самостійну Соборну Державу.

Коли переглядати двадцятип'ятилітній шлях боротьби ОУН, виринає питання: а які ж наслідки цієї боротьби, які її осяги? Чи варті вони тих величезних жертв крові і життя найкращих українських патріотів, що їх склала ОУН?

Розгляньмо це питання насамперед на історично-політичному відтинку.

Боротьба західньої вітки українського народу проти польських окупантів за визволення західньо-українських земель велася повних шість віків. Захопивши в половині XIV століття західньо-українські землі, Польща стала уважати їх своїми, а боротьбу українського народу проти польської окупації, як справу внутрішньо-польську. Новий характер тій боротьбі надав був Листопадовий Зрив і укрансько-польська війна 1918-19 рр., яка і перед своїми і перед чужими поставила українсько-польську боротьбу знов у властиву площину, як оборону західньо-українських земель перед чужою, польською окупацією. Рішення Ради Амбасадорів з 1923 р. було намаганням повернути тій боротьбі характер, якого бажали поляки: характер боротьби української, руської, чи русінської національної меншини в рямцях польської держави за меншинні культурні, господарські й частинно політичні права, інакше кажучи, — характер внутрішньо-польської справи. Здійснення цього залежало, очевидно, від постави українського населення. Признання польської держав-

ности на окупованих українських землях і зведення боротьби українського населення тих земель ним самим до легалістичної боротьби в рямцях зобов'язуючих польських законів звужувало б ту боротьбу до внутрішньо-польської справи в очах зовнішнього світу і навіть в наставленні українського загалу. А це давало полякам вільну руку для поліційних репресій, пацифікацій, систематичного „законного” винародовлювання, колонізації польським елементом і масового переселення української інтелігенції на польські корінні землі. В умовинах миру це, як то показала практика польської окупаційної влади, означало — послідовне „законне” винищування українського елементу і спольщення тих теренів; а в умовинах міжнародних конфліктів — трактування тих земель сторонніми чинниками, як, очевидно, польської етнографічної частини.

Політика українських опортуністичних партій на західно-українських землях між першою і другою світовою війною зробила цю небезпеку зовсім реальною і дуже грізною. І якщо б не існувала революційна боротьба ОУН на західно-українських землях, ті землі були б сьогодні складовою частиною „людової” Польщі, а на еміграції представники УНДО і УРСДП входили б до польського „еміграційного парламенту” і вся їх боротьба за українську справу зводилася б до безконечного й безуспішного переконування польських шовіністів про потребу визнання „українцям в Польщі” якихось меншинних прав.

Революційна боротьба ОУН надала цій проблемі правильного характеру в почуваннях і в підході до справи українців і поляків та в оцінці сторонніх. У висліді боротьби ОУН і того голосного відгону, який знаходила вона в світі, в час поновних рішень для всіх було вже очевидним, що думка про поновне включення західно-українських земель в склад польської держави для українців, що є автохтонними господарями і становлять величезну більшість населення тих земель, є абсолютно несприятливою і трактується тільки як проєкт нової окупації чужинцем.

І тому, власне, на Ялтинській конференції репрезентант Заходу, англійський прем'єр Черчіль, визнав приєднання західньо-українських земель до східного українського материка єдино логічним і єдино справедливим, а польському представникові, що протестував проти цього, заявив: „Аджеж це безсумнівно українські землі. Безупинна революційна боротьба українців проти польської адміністрації переконливо говорить про те, що це була лише окупація Польщею непольських теренів, яка мусіла скінчитися”.

А большевики, намагаючись приєднати собі симпатії українського народу переліцитуванням націоналістів по лінії народніх бажань, виселили після другої світової війни з західньо-українських земель весь польський елемент.

Так, отже, революційна безкомпромісова боротьба ОУН проти польських окупантів закінчила шестивікову українсько-польську боротьбу з повною перемогою українців і на західньо-українських землях, за виїмком Лемківщини і Холмщини, не стало ні польської окупації, ні насадженого окупантами польського елемента. Самий факт, що цього досягнено посередньо, не має тут найменшого значення.

Величезним політичним осягом історичного значення закінчилася і **протинімецька боротьба ОУН 1941-44 рр.** Фальсифікаторський закид у германофільстві, що його вперто ставили українцям наші національні вороги, представляючи визвольну боротьбу українського народу, як німецьку інтригу, завдавав нам поважної шкоди не тільки престижево, але й у практичній політичній дії на міжнародньому відтинку. Угодівська політика супроти німецьких окупантів, практикована горсткою українських „реальних політиків”, відсепарованих у висліді дії ОУН від українського народу, коли б не було боротьби ОУН, могла бути сприйнятою в добрій вірі широким загалом українського народу. А це могло б додавати безпідставним закидам у германофільстві деякі аргументи, бодай у суб'єктивній оцінці сторінних сил. Про важкі наслідки цього для

української справи немає потреби окремо говорити, бо вони аж надто очевидні і зрозумілі для всіх нас. Рішуча, безкомпромісова протинімецька боротьба ОУН розкрила перед світом закид українському народові в германофільстві, як безпідставну, злобну вигадку наших національних ворогів і показала всьому світові Визвольну Боротьбу Українського Народу, як абсолютно самостійне, природньо-органічне змагання української нації до вільного життя у своїй власній державі. Таким способом протинімецька боротьба ОУН врятувала zagrożену честь української нації і створила корисні передумовини для ставлення української справи на міжнародньому форумі.

Протимосковська боротьба ОУН ще не закінчена. Але вже й сьогодні може ОУН похвалитися дуже великими осягами тієї боротьби. Насамперед ОУН своєю десятирічною незламною боротьбою проти московсько-большевицьких окупантів розвіяла міт про всемогутність НКВД і про неможливість існування активного протибольшевицького руху спротиву в ССРСР. Московсько-большевицькі окупанти, використовуючи свій величезний поліційний апарат та всі свої найжорстокіші методи терору і провокацій, хоч акціями керував сам Хрущов, за десять довгих років, не були в силі зліквідувати ОУН та її революційної боротьби. Навпаки, у 25-ліття ОУН „вшанував” її сам офіційний представник большевицького уряду УСССР, перший секретар ЦК КП в Україні Кириченко, офіційною заявою про те, що не зважаючи на всі заходи большевицького апарату в Україні — ОУН діє і тривожить московських окупатів та їхніх вислужників.

Ствердивши, що фізичний терор не приніс перемоги над ОУН, Москва шукає інших засобів боротьби, обороняючись на ідейно-політичному відтинку. Під тиском націоналістичної пропаганди ОУН, що демаскує русифікаційну політику большевиків в Україні і цим успішно мобілізує українське населення УСССР проти червоних московських нацистів, червона Москва відкликала з України свого гавляйтера Мельнікова, міняє тактику русифікаційної політики. А щоб затерти враження від дотеперіш-

ньої русифікації, приєднала до України Крим. Немає найменшого сумніву, що новий національний курс Москви в Україні є тільки її хитрим маневром, а проте це доказ того, що в ідейно-політичній боротьбі ОУН проти Москви відступати мусить Москва, — з виразною користю з цього для України і для української справи.

У політичній дії в користь української справи на зовнішньому відтинку різні наші емігрантські „дипломати”, партійні ненависники ОУН, пробували довгий час ігнорувати політично-збройну боротьбу ОУН-УПА-УГВР, зокрема періоду після другої світової війни. Для підтягнення свого авторитету, як „єдиного репрезентанта української справи”, вони довго заперечували, а потім знецінювали сучасну боротьбу ОУН-УПА-УГВР. Але дуже скоро мусіли признати, що існуванням „державних центрів” не цікавиться ніхто з сторонніх політичних чинників, а єдиною відповіддю на всі меморіали УНРади було письмове потвердження реєстраційного відділу відповідного департаменту про одержання. А боротьбою ОУН-УПА-УГВР живо заінтересувалася преса західного світу, а далі й політичні кола та уряди західних держав. І критично-думаючи українські патріоти мусіли признати, що в сучасній ситуації, в якій стільки ворожих нам сил зі скаженою зайлістю протидіють всім спробам популяризування української визвольної справи та приєднання їй прихильників і союзників серед загалу й серед політичних кол західного світу — **Тільки сучасна революційно-збройна боротьба ОУН-УПА-УГВР на українських землях може звернути увагу світу на українську справу, як на живу проблему поневоленого народу, що героїчно бореться за своє національне визволення і за свободу.** Значить, сучасна революційно-збройна протибольшевицька боротьба ОУН-УПА-УГВР на рідних землях створила велетенський політичний капітал для належної успішної дії в користь української справи на міжнародньому форумі.

Все це врятувало українську справу на зовнішньому відтинку і від трактування її, як менш чи більш інтересної концепції горстки емігрантів, і від причіплюванні її

до чужого воза. Вже кілька років ми є наочними свідками намагання різних американських „приватних кол”, що свідомо чи несвідомо діють в інтересі біломосковських імперіялістів, — зробити з української проблеми — внутрішньо-російську справу, справу „Півдня Росії”. Приховані від українського загалу залицяння українських соціалістів до єдинонеділимських кол в перших днях існування УНРади і теперішня „політика” ВО у відношенні до КЦАБ’у і МАКЦ’у, говорили переконливо про те, що коли б не наявність боротьби ОУН-УПА-УГВР на українських землях за національні ідеали і живе заінтересування нею на Заході, і коли б не належна дія Закордонних Частин ОУН, то емігрантські політики легітимного табору були б вже давно завели українську справу до „спільного котьолка” керенщини, зробивши з нею внутрішньо-російську справу, яку повинні розв’язувати щойно по повному розвалі большевизму — нові володарі „єдиної неділимої Росії”. Ця справа може комусь видаватися сьогодні дрібною, маловажною, як дрібною і маловажною видавалася декому така ж загра з московськими єдинонеділімцями тих же самих українських соціалістів у 1917-18 рр. Та в майбутньому вона могла б мати такі наслідки для українського народу, як і їхня політика в національній революції.

І, вкінці, чи найважливіший здобуток 25-літньої боротьби ОУН — політично-моральне відродження української нації. В політичній свідомості українського народу ідеологія і дія ОУН привернули природню гієрархію вартостей. З „українського” соціалізму вони здерли маску „прогресу” і „борця за народні інтереси” та виявили його дійсну вартість і дійсну його роллю, у висліді чого ні на українських землях в 1941-44 рр., ні серед чвертьмільйонної української політичної еміграції з усіх частин України не знайшлося вже ні одного кандидата в члени соціалістичних партій, а давні члени колись таких численних і таких впливових соціалістичних партій залишились тільки вимираючою горсткою історичних експонатів з давноминутих днів. Коли в часах Визвольних Змагань 1917-

21 рр. український народ з вини соціалістичних лідерів витрачав стільки енергії на класову боротьбу, то в час другої світової війни весь український нарід виступив одноставно під одним ідейним прапором з ясними політичними кличами боротьби за національну і соціальну свободу, — за УССД. Під прапором українського націоналізму, поруч з членами ОУН, стали і колишні „каменярі”; і члени „ нових лугів”; і „орлів”, і весь патріотичний елемент всіх існуючих колись українських партій. І навіть на тих, що вийшли на еміграцію і залишилися противниками ОУН, націоналістична ідеологія витиснула свою переможну печать так, що вони визнають вже сьогодні основні ідеї українського націоналізму — своїми власними ідеями.

В моральній ділянці дія ОУН під кличем: „Переродити українську націю з народу мучеників у нарід героїв!” увінчалася успіхом. Своєю поставою у визвольній боротьбі, під час другої світової війни і в останніх десяти роках по закінченні її, виявив український нарід стільки героїзму, стільки відваги, жертвенности і відданости справі, як ні один нарід у світі. В крові неустрашимих свідомих своєї цілі бойовиків ОУН зродились і на їхньому геройському прикладі виховались мільйони оцих борців-юнаків і дівчат, — батьків і матерів, стариків і дітей, що з селян і робітників, разом зі своїми провідниками вирости на велетнів-героїв — які з незламною вірою у слушність і перемогу нашої Правди та в незнищимі сили нашого народу пишуть найсвітліші сторінки нашої історії, промощуючи своєю жертвою шлях до недалекої вже, остаточної Перемоги.

І тому, відзначаючи сьогодні 25-ліття своєї боротьби, ОУН може з повним правом сказати про свою роль у історії Української Визвольної боротьби словами Франкового Мойсея:

„Я ж весь вік свій, весь труд тобі дав

У незломнім завзятті, —

І підеш ти в мандрівку століть

З мого духа печаттю!”

ХТО І ЧОМУ НЕНАВИДИТЬ ОУН

Жертвенна й безкомпромісова боротьба ОУН проти всіх окупантів України за відвічні ідеали українського народу, за суверенні права нації, за її честь і свободу, зробили ідеологію українського націоналізму власністю всього українського народу, а саму ОУН незаперечним репрезентантом сучасної героїчної його боротьби за ті ідеали. І в тому, саме, причина тієї скаженої ненависти червоних і білих московських імперіялістів до ОУН. Вони, червоні і білі московські імперіялісти ненавидять ОУН за те, що її ідейно-політична боротьба зміцнила в українському народі національну гордість і віру в свої сили, загартувала його моральну міць і героїзм духа. В своїй боротьбі ОУН вказувала українському народові як пізнавати найбільшого ворога свободи й поступу, московський імперіялізм, та унеможливила цим знов присипляти національнусторожкість українського народу при допомозі різних любителів макцо-кацабівського „непередрішенства”.

І тому, червоні й білі московські імперіялісти, які ніяк не хочуть зрезигнувати зі своїх ретроградних замірів, — поневолювати Україну й український нарід, — поборюють ОУН всіми засобами, які тільки мають. А засоби боротьби, якими послуговується кожна Москва, всім нам відомі: це — безоглядний фізичний терор, провокація й оплюгавлювання при допомозі фальші й інсинуацій. В СССР — московський фізичний терор проти ОУН, що перевершив усякий, досі відомий терор у світі, тісно сплели більшовики з провокацією та оплюгавлюванням ОУН при помочі безсоромного фальшування загально відомої правди. Більшовики намагаються представити українському народові „німецькими запродавцями” тих українських націоналістів, які весь час боролися проти німецьких нацистів, складаючи в цій боротьбі гекатомби жертв, крові й життя своїх найкращих членів, а Сталіна й Молотова, що відбирали в українського селянина хліб і годували ним німецьких нацистів, — оборонцями українського народу.

Біломосковські імперіялісти не мають сьогодні змоги застосовувати в боротьбі проти ОУН фізичний терор. Тому вони тільки „культурно”, „гуманно” й „демократично” погрожують, що „в Росії хватить шнурків для вішання бандерівців”. І — з найбільшим запалом та енергією помагають більшовикам в застосуванні проти ОУН другого московського роду боротьби: провокацій та інсинуацій. Вони ненавидять і ніколи не стануть любити ОУН; від них походять різні провокації проти українських націоналістів, в яких вони намагаються компромітувати перед українцями й чужинцями Бандеру й „бандерівців”, як колись Мазепу й „мазепинців” та Петлюру й „петлюрівців”.

Факт, що на одинацятому році поновної московсько-більшевицької окупації, — як це мусів офіційно признати перший секретар ЦК компартії в Україні Кириченко — ОУН незмінно користується симпатіями українського народу, а її ідеї з успіхом вриваються в комсомол, в науку і літературу УССР, свідчить про те, що большевицькі провокації проти ОУН український нарід вміє належно оцінювати й дає їм належний відпір.

Але, як за Хмельницького були Барабаші й Пушкарі, а за Мазепи Кочубеї й Носи, так і сьогодні, трапляються одиниці, які засліплені партійною або особистою ненавистю до ОУН, помагають ворогові обкидати ОУН інсинуаціями. Це, насамперед вчорашні партійні вожді збанкротованих політичних концепцій. Вони добре бачать свою політичну неміч, але не мають настільки відваги, щоб піти слідом свого колишнього рядового членства й перейти на позиції українського націоналізму, а — намагаються закрити перед загалом своє політичне банкрутство оплюгавлюванням ОУН. Вони закидають ОУН **переношення чужих ідеологій**, хоч добре знають, що ідеологічні заложення українського націоналізму зродилися з української духовості. Чужу для української духовості „ідеологію” Маркса, Енгельса, Феєрбаха, Бакуніна, Леніна і Троцького намагалися перенести в Україну з чужого поля саме вони, „українські” соціялісти, радикали й уся-

кі московського зразка „демократи”. Вони закидають ОУН **співпрацю з німцями**, хоч знають добре, що ОУН єдина виступила активно проти німецьких окупантів в обороні українського народу й вела проти них весь час безкомпромісову боротьбу тоді, як вони, тепер так голосні антинацисти, — хай самі скажуть українському загалові, що вони робили в час німецької окупації України, як партії, і кожний з них особисто. Вони закидають ОУН **змагання до диктатури**, хоч знають добре, що ОУН і в часах польської окупації, впливаючи ідейно-політично на Соколи, Луги, Просвіти, Рідну Школу, шанувала більше як хто демократичні форми громадського життя, і сьогодні на еміграції ОУН шанує сама і вимагає пошани демократичних форм громадсько-політичного життя від інших — в ЦПУЕ, в УККА, в КУК, при організуванні політичної репрезентації в УНРаді. Вони ж, не маючи ніякої підтримки в масах серед української спільноти, самі себе визначають „всенароднім”; „єдинолегальним” представництвом і вперто противляться всяким виборам та громадській контролі, змагаючи відкрито до того, щоб горстка політиків диктувала всьому народові.

Їхніми ревними союзниками стають так звані „політичні сатаністи”. Так у середньовіччі траплялись між християнами морально хворі одиниці, які не в силі були збагнути суті Христової науки, і, заявляючи, що Христос і християнство обманули їх, бо не дали їм сили творити чуда, як вони цього сподівались, творили секту сатаністів, що всю насолоду й сатисфакцію знаходила в оплюгавлюванні Христового імені й християнізму та славленні Сатани. Отак і сьогодні між націоналістами знайшлись хворі морально одиниці, які, сподівались, що націоналістична ідея це якась таємнича магічна формулка, яку вистачить вивчити на пам'ять і вимовити, щоб сталось чудо і всі бажання були б враз здійснені. Цього, очевидно, не стається, і вони пробують творити новітню політичну секту сатаністів, що всю насолоду й сатисфакцію знаходять в оплюгавлюванні націоналістичних провідників і націоналізму.

Одні й другі зчиняють гамір про кризу націоналістичної ідеології, націоналістичного руху й людини визвольного руху. Але, чи ж може людина зі здоровим глуздом повірити в якусь кризу того руху, що вмів знайти правильний шлях дії у надзвичайно складній політичній ситуації в час другої світової війни і після неї, в ситуації, в якій розгубилися всі „задові” політики; того руху, що витримав „тисячелітній” нацистівський Райх, стоячи в бою з ним, і вже одинадцятий рік витримує всі наступи московсько-большевицьких окупантів, хоч різні емігрантські „знавці советської дійсности” твердили, що в СРСР ніякий активний діючий рух спротиву не може проіснувати й одного місяця. Або, в якусь кризу тієї ідеології, що в умовах большевицької дійсности потрапить сьогодні захоплювати членів комсомолу, партійців, советську науку й літературу? Або, вкінці, в кризу тієї людини, що вже стільки страшних літ нерівного бою витримує, не вигнається морально і дає найкращі приклади героїзму, жертвенности й моральної міці?

Криза людини є, вона очевидна й дуже сильна: але, криза тієї людини, що порвавши ідейно-моральні зв'язки з українським народом проповідувала орієнтацію на „солідарність пролетаріату”, потім на — співпрацю з поляками, з німцями, з еспанськими комуністами, з Керенським і ще з кимсь там, і, розгубивши по дорозі своїх агентів, розгубилася й сама та знайшлась над політичною й моральною прірвою.

Боротьба, що її веде ОУН, справді неймовірно важка. Але, ОУН, ведучи її вже 25 літ, ніколи не сходилла з обраного шляху і веде цю боротьбу непохитно й далі аж до повної своєї перемоги — до повернення українській нації національно-державної суверенности й свободи!

Ціна \$0.25